

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи

Затверджено
на засіданні кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № _1_ від _28.08.2020 р.)

Завідувач кафедри проф. Островська К.О.

Силабус з нормативної дисципліни «Психологічний супровід дитини в інклюзивному просторі», що викладається в межах ОПП для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Львів 2020 р.

Назва дисципліни	Психологічний супровід дитини в інклюзивному просторі
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського, 7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка 016 Спеціальна освіта
Викладач (-і)	Леся Музичко , кандидат психологічних наук, доцент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи, Лілія Дробіт , асистент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи.
Контактна інформація викладача	ел. пошта: lesya.muzychko@gmail.com Viber: +380 50 57 88 225
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю) як он-лайн консультації через Zoom , так і оф-лайн. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або телефонувати.
Сторінка курсу	

Інформація про дисципліну	<p>Курс «Психологічний супровід дитини в інклюзивному просторі» має чітку професійну спрямованість підготовки майбутніх фахівців, які зорієнтовані на роботу із дітьми у дошкільних , загальноосвітніх закладах та інклюзивно-реабілітаційних центрах. Навчальна програма з дисципліни «Психологічний супровід дитини в інклюзивному просторі» представляє поглиблений курс в складі теоретичної та практичної підготовки спеціаліста. Основним завданням дисципліни є підготувати майбутніх корекційних педагогів до роботи з дітьми різних вікових категорій у дошкільних навчальних закладах , середній школі та інклюзивно-реабілітаційних центрах. Навчальна дисципліна «Психологічний супровід дитини в інклюзивному просторі» передбачає: ознайомлення студентів з психічними та психологічними особливостями дітей різних вікових категорій, що мають особливі освітні потреби . Це сприятиме якісній фаховій взаємодії у складі мультидисциплінарної команди для покращення спілкування та навчання, адаптації у соціальній сфері, корекції недоліків їх психічного та фізичного розвитку, виховання морально-вольових якостей, підготовки до самостійного життя.</p>
Коротка анотація дисципліни	<p>Дисципліна «Психологічний супровід дитини в інклюзивному просторі» є нормативною дисципліною зі спеціальності <u>016 Спеціальна освіта</u> для освітньої програми, яка викладається в 6 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p>
Мета та завдання дисципліни	<p>Метою нормативної дисципліни «Психологічний супровід дитини в інклюзивному просторі» є засвоєння студентами системи знань про закономірності психічного розвитку особистості дітей з особливими освітніми потребами та способами залучення їх до освітніх і виховних процесів з ними за допомогою альтернативних методів і спеціальних технік на будь-якому етапі їх розвитку та в процесі педагогічної взаємодії; розширення свідомості, кола професійних інтересів студентської молоді, її наукової і професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства та його актуальних викликів, удосконалення на цій основі підходів до формування психолого-педагогічної готовності майбутніх педагогів -вихователів до професійної діяльності.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити студентів із сучасною вітчизняною системою освітніх послуг для дітей з особливими освітніми потребами(ООП) та її правовою основою; - розкрити особливості та закономірності розвитку, а також потенційні можливості усіх категорій дітей з ООП ; - надати інформацію про методи та прийоми інклюзивної освіти та педагогічної підтримки таких

	<p>дітей;</p> <ul style="list-style-type: none"> - формувати в студентів професійний інтерес до роботи з дітьми означеної категорії; - виховувати в студентів такі важливі професійні риси корекційного педагога, як доброзичливість, тактовність і коректність, відповідальність за результати своєї діяльності, терпіння, здатність до емпатії, повага та любов до вихованців, професійна чесність та порядність; - розширювати професійний світогляд студентів, педагогічну ерудицію; - сприяти усвідомленню студентами засобів і напрямків професійного самовдосконалення, професійної та соціальної відваги у пошуках власних, авторських сучасних підходів до означеної категорії дітей.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Базова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про вищу освіту» // Закон від 01.07.2014 №1556–VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu. 2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19. 3. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю, 2006. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71 4. Конвенція про права дитини, 1989. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021 5. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 року № 545 «Про затвердження положення про інклюзивно-ресурсний центр». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-p 6. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2017 р., № 588 «Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/588-2017-p 7. Саламанська декларація: про принципи, політику і практичну діяльність в сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, 1994. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_001-94 8. Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для осіб з інвалідністю. Резолюція. Прийнята Генеральною Асамблеєю ООН, 1993. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_306 9. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка. Путівник для педагогів /

- А. А. Колупаєва, О.М. Таранченко. – Навчально-методичний посібник. – К. : 2010. – 96 с.
10. Етика спілкування з людьми з інвалідністю [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nau.org.ua/useful/etika-spilkuvannya/>.
11. Ілляшенко Т. Д. Дитина з гіперактивним розладом у навчальному закладі. Психологічний супровід / Т. Д. Ілляшенко. – К. : Редакція загальнопед. газет, 2017. – 70 с.
12. Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник. [кол. авторів: Байда Л. Ю., Красюкова-Еннс О. В., Буров С. Ю., Азін В. О., Грибальський Я. В., Найда Ю. М.]; за заг. редакцією Байди Л. Ю., Красюкової-Еннс О. В. – К., 2012. – 216 с.
13. Інклюзивне навчання: організаційне, змістове та методичне забезпечення : навчально-методичний посібник / кол. авторів ; за заг. ред. С. П. Миронової. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. – 236 с.
14. Колупаєва А. А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доповнене та перероблене: наук.-метод. посіб. / А. А. Колупаєва. – К. : 2008. – 126 с.
15. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи : [монографія] / А. А. Колупаєва. – К. : «Самміт-Книга», 2009. – 326 с.
16. Консультативно-діагностичний супровід дітей з особливими освітніми потребами в діяльності психолого-медико-педагогічних консультацій : [Електронні дані] / авт. кол.: Т. В. Жук, Т. Д. Ілляшенко, І. В. Луценко та ін. // За ред. А. Г. Обухівської. – К. : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2016. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM), 12 см. – 247 с.
17. Концепція розвитку інклюзивної освіти [Електронний ресурс] : наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.2010 № 912 // Міністерство освіти і науки України : [сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Режим доступу : http://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/9189.
18. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з особливими освітніми потребами, які навчаються у загальноосвітніх школах в умовах інклюзії. – Рівне, 2012.
19. Логопедична онлайн-служба «Коректолог» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://korektolog.com>.
20. Лорман Т. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі : практ. посіб. / Т. Лорман, Дж. Демплер, Д. Харві; пер. з англ. – К.: СПД-ФО Парашин І.С., 2010. – 296 с.
21. Миронова С.П. Педагогіка інклюзивної освіти [навчально-методичний посібник]. – Кам'янець-Подільський, 2016. – 164 с.
22. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]/Неля Євтихіївна Мойсеюк.– [5-те вид., доп. і перероб.]. – К. : Кондор, 2007. – С. 359-377.

23. Науково-методичні засади діяльності психологічної служби: навчально-методичний посібник / в 2 т. / Т.1 // За ред. В. Г. Панка, І. І. Цушка. – К. : Ніка-Центр, 2005. – 328 с.
24. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
25. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / За заг. ред. М. А. Порошенко та ін. – К. : 2018. – 252 с.
26. Основи інклюзивної освіти : навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. А. Колупаєвої. – К. : «А. С. К.», 2012. – 308 с.
27. Обухівська А. Психологу про дітей з особливими потребами у загальноосвітній школі / Антоніна Обухівська, Тамара Ілляшенко, Тамара Жук. – К. : Редакція загальнопед. газет, 2012. – 128 с.
28. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами : Навчально-методичний посібник у 9 книгах / За заг. ред. Колупаєвої А. А. – К. , 2010. – 363 с. 60. Рекомендаційні матеріали щодо створення Нового Освітнього Простору. Режим доступу: <http://dfr.minregion.gov.ua/foto/upload/%D0%9D%D0%9E%D0%9F.pdf>.
29. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами. Методичний посібник. Серія «Інклюзивна освіта: крок за кроком». – К. , 2015.
30. Психологічна служба : Підруч. / [В.Г.Панок (наук. ред.), А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін.]. – Київ : Ніка-Центр, 2016. – 362 с
31. Швед М. Основи інклюзивної освіти: підручник / Марія Швед. – Львів: Український католицький університет, 2015. – 360 с.
- Додаткова:**
32. Бернлер Г. Теория социально-психологической работы : пер. со швед. / Г. Бернлер, Л. Юнссон. – М. : Союз, 1992. – 154 с.
33. Заєркова Н.В. Індивідуальне оцінювання дітей з особливими освітніми потребами. Технологія «портфоліо» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.slideshare.net/lanalana63/ss-16336035>
34. Луценко І. В. Психологічний супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання / І. В. Луценко // Практичний психолог: Школа. – 2013. – № 10. – С. 4-15.
35. Маккен Дж. Идет работа. Стратегии работы с поведением / Рон Лиф, Джон Маккекен. – М.: ТОВ Толкачев, 2016. - 608 с.
36. Мартинюк В. Ю. Міжнародна класифікація функціонування як дороговказ впровадження концепції соціальної педіатрії / В. Ю. Мартинюк, О. В. Назар // Современная педиатрия. – 2015. – №3. – С.100– 103.

	<p>Мелешкевич О., Ерц Ю. Особые дети. Введение в прикладной анализ поведения. - Самара: Бахрах-М, 2014. — 208 с.</p> <p>37. Методичні рекомендації щодо організації навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладах у 2015–2016 навчальному році. – Режим доступу : mirrvopsi.at.ua/Metodrecomend/inkluz.doc.</p> <p>38. Миронова С.П. – Робота фахівців з сім'ями, які виховують дітей з особливими освітніми потребами // Актуальні питання корекційної освіти. Випуск N 9. – 2017.</p> <p>39. Участие родителей, семьи и сообщества в инклюзивном образовании – Технический путеводитель, Детский фонд ООН (ЮНИСЕФ) 2014. [Електронний ресурс].</p> <p>40. Про визначення завдань працівників психологічної служби системи освіти в умовах інклюзивного навчання [Електрон. ресурс] : лист Міністерства освіти і науки України від 02.01.2013 № 1/9-1 // Міністерство освіти і науки України : [сайт]. – Текст дані. – Київ, 2017. – Режим доступу: old.mon.gov.ua/img/zstored/files/1-9-1.doc</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>48 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 32 години практичних занять (для студентів денної форми навчання)</p> <p>16 годин аудиторних занять. З них 6 годин лекцій, 10 годин практичних занять (для студентів заочної форми навчання)</p>
<p>Компетентності та програмні результати навчання (за освітньою програмою)</p>	<p><i>Загальні компетентності</i></p> <p>ЗК-1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК-6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-9. Здатність працювати в команді.</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i></p> <p>ФК-1 Здатність до застосування знань провідних гуманістичних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання осіб з обмеженими психофізичними можливостями;</p> <p>ФК-2. Здатність здійснювати освітньо-корекційний процес з урахуванням психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб осіб з порушеннями розвитку (мовлення, слуху, зору, інтелекту, опорно-рухового апарату тощо) в спеціальних та інклюзивних закладах освіти та реабілітаційних установах.</p>

	<p>ФК.-4. Здатність до застосування сучасних знань про особливості розвитку дитини як суб'єктів навчального, корекційно-освітнього і навчально-реабілітаційного процесів на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку і дизонтогенезу.</p> <p>ФК.-5. Навички застосування знань про психологічні механізми навчання та виховання дитини задля забезпечення спрямованої соціалізації та інтеграції особистості з порушеннями психофізичного розвитку.</p> <p>ФК.-12. Вміння організовувати інклюзивний дитячий колектив, створювати в ньому умови та відповідне освітнє середовище для особистісного розвитку вихованців та їхньої суспільної інтеграції.</p> <p>ФК.-13. Вміння здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з інвалідністю в різних типів освітніх закладів.</p> <p>ФК.-14. Здатність відстоювати власні корекційно-педагогічні, навчально-реабілітаційні переконання, дотримуватись їх у житті та професійній діяльності.</p> <p>ФК.-15. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку впродовж життя.</p> <p><i>Програмні результати навчання (за освітньою програмою)</i></p> <p>РН 1. Знати теоретичні аспекти особливостей розвитку і освіти людини, яка має обмежені можливості життєдіяльності, особливостей становлення і соціалізації її як особистості.</p> <p>РН 7. Поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальної освіти з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та виробничих інтересів;</p> <p>РН 12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.</p> <p>РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти.</p> <p>РН 17. Оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення.</p>
Ключові слова	<p>Особи з особливими освітніми потребами (ООП), інклюзія, інклюзивне середовище, інтеграція, мультидисциплінарна команда фахівців, додаткові освітні послуги, адаптація освітнього процесу, соціалізація, індивідуальний підхід, інклюзивна культура, індекс інклюзії, індивідуальна програма розвитку, Міжнародна класифікація функціонування дітей та підлітків.</p>
Формат курсу	<p>Очний, заочний</p>

теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін : «Психофізіологія», «Нейро психологія та нейрокорекція», «Мовленнєві системи та їх порушення», «Сенсорні системи та їх порушення», «Основи логопедії», «Основи тифлопедагогіки та сурдопедагогіки», «Вікова психологія», «Педагогічна психологія» .
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>При викладанні навчальної дисципліни використовуються різноманітні методи та техніки – як традиційні, так і сучасні (особистісно-орієнтовані, інформаційно-комунікаційні тощо). При цьому навчання є студентоцентричним та здійснюється через залучення до активної практичної діяльності. Зокрема, для активізації навчального процесу передбачено застосування інтерактивних методів навчання з використанням новітніх мультимедійних технологій (робота при логопедичних обстеженнях, командна робота, індивідуальні проекти).</p> <p>Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технік викладання і навчання:</p> <p><i>Пояснювально-ілюстративний метод:</i> лекція у формі розповіді – для пояснення складного теоретичного та (або) великого за обсягом навчального матеріалу.</p> <p><i>Репродуктивний метод:</i> відтворення і повторення способу діяльності за сформованим динамічним стереотипом дій – для засвоєння основних понять.</p> <p><i>Активні методи навчання:</i> послідовна й цілеспрямована постановка перед студентами завдань, розв'язуючи які вони активно засвоюють нові знання.</p> <p><i>Метод проблемного викладу навчального матеріалу:</i> створення проблемних ситуацій, надання допомоги студентам під час аналізу та подальшого спільного розв'язання поставлених завдань.</p> <p><i>Частково-пошуковий (евристичний) метод:</i> залучення студентів до самостійного розв'язання пізнавального завдання. При цьому студенти опановують різні способи пошуку інформації, формують переконаність в істинності нових знань, аналізують достовірність отриманих результатів та можливі помилки та труднощі.</p>

	<p><i>Дослідницький метод:</i> залучення студентів до самостійного розв'язання завдання наукового характеру з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p><i>Наочні методи:</i> ілюстрування, демонстрування, комп'ютерна презентація тощо.</p> <p><i>Робота з навчально-методичною літературою,</i> науковими джерелами і електронними ресурсами (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату).</p> <p><i>Методи організації самостійної роботи:</i> розв'язання завдань, виконання проєктів, індивідуальних і командних творчих завдань.</p> <p>Лекції органічно поєднуються не лише з практичними заняттями, а й із самостійною роботою, яка полягає в самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу, підготовці до практичних занять, пошуку необхідної інформації, підборі та огляді літературних джерел за заданою тематикою, виконанні індивідуальних завдань тощо. При цьому в освітньому процесі передбачено використання спеціальних методів, більш характерних для науково-дослідної роботи – експертного оцінювання, систематизації, екстраполяції, «мозкового штурму» тощо. В багатьох випадках такі методи є найбільш оптимальними для розв'язання конкретних навчальних завдань.</p>
<p>Необхідні обладнання</p>	<p>Мультимедійна система :проектор мультимедійний Epson, ноутбук</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Робота на 32 практичних заняттях: 30 балів. Підготовка 1 індивідуального проєкту – 5 балів. Підготовка 1 групового проєкту – 5 балів. МКР – 5 балів. КЗ(залік) – 50 балів.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів самостійних робіт, передбачених курсом.</p>

	<p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>
<p>Питання до контрольного заходу</p>	<p>Питання до заліка з навчальної дисципліни «Психологічний супровід дитини в інклюзивному просторі»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Визначення поняття інклюзії. 2.Сутність, завдання і принципи інклюзивної освіти. 3.Основні поняття курсу «Психологічний супровід дитини в інклюзивному просторі». 4.Функції, які виконує інклюзивна освіта. 5.Зв'язок навчальної дисципліни «Психологічний супровід дитини в інклюзивному просторі» з суміжними курсами. 6.Характеристика рівнів в системі управління інклюзивною освітою: вищий рівень, центральний рівень і місцевий рівень управління. 7.Громадські об'єднання як недержавні суб'єкти впровадження інклюзивної освіти. 8.Соціоосвітнє партнерство – процес розвитку інклюзивної освіти. 9.Характеристика мережі закладів освіти для дітей з ООП. 10.Зміст поняття система освіти і заклад освіти. 11.Заклади дошкільної освіти для дітей з ООП. 12.Заклади загальної середньої освіти для дітей з ООП. 13.Інклюзивно - ресурсний центр. 14.Ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти. 15.Міжгалузєва підтримка дітей з ООП. 16.Деонтологія інклюзивної освіти. 17.Деонтологія в освіті. Завдання деонтології інклюзивної освіти. 18.Принципи взаємодії вчителя з учнями з ООП. 19.Професійні компетентності вчителя інклюзивного класу. 20.Принципи деонтології інклюзивної освіти.

21. Діти з особливими освітніми потребами: особливості психофізичного розвитку.
22. Порушення розвитку дитини.
23. Діти з особливими освітніми потребами.
23. Сутність поняття «особливі потреби». Категорії дітей з ООП.
24. Соціалізація дитини з особливими освітніми потребами: індивідуальний підхід та етапи соціалізації.
25. Сутність поняття «соціалізація дитини».
26. Роль сім'ї в соціалізації дитини з особливими освітніми потребами.
27. Ставлення батьків до дитини з порушеннями в розвитку (за В.Соммерс).
28. Психолого-педагогічні умови соціалізації дитини з особливими освітніми потребами у закладі освіти.
29. Соціально-економічні умови успішної соціалізації дитини в соціумі.
30. Універсальний дизайн інклюзивного освітнього середовища.
31. Універсальний дизайн у сфері освіти. Структура універсального дизайну і її принципи.
32. Особливості застосування універсального дизайну в інклюзивному освітньому середовищі.
33. Зміст понять «адаптація» та «модифікація».
34. Допоміжні технології. Розумне пристосування. Ресурсна кімната. Медіатека.
35. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.
36. Завдання команди психолого-педагогічного супроводу.
37. Склад команди психолого-педагогічного супроводу.
38. Організація роботи команди психолого-педагогічного супроводу.
39. Основні принципи діяльності команди психолого-педагогічного супроводу. 40. Функції членів команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.
41. Асистент учителя як учасник освітнього процесу.
42. Обов'язок вчителя та асистента вчителя. Різниця між асистентом учителя та асистентом дитини.
43. Асистент дитини як відповідальний за соціальний супровід дитини.
44. Батьки дитини з особливими освітніми потребами як активні учасники освітнього процесу.
45. Взаємодія КППС та ІРЦ.
46. Психологічний супровід дітей в умовах інклюзивного навчання. Зміст поняття «психологічний супровід».

- 47.Психологічна діагностика.
- 48.Надання психологічної підтримки педагогам.
- 49.Психологічна підтримка батьків.
- 50.Корекційна робота з дітьми з особливими освітніми потребами.
- 51.Етапи психологічного супроводу дітей.
52. Індивідуальна програма розвитку дитини з особливими освітніми потребами
- 53.Індивідуальна програма розвитку як документ реалізації індивідуальної освітньої траєкторії.
- 54.Структура ІПР.
- 55.Етапи планування і впровадження ІПР.
- 56.Зміст поняття «індивідуальний навчальний план» та «індивідуальна навчальна програма».
- 57.Технологія навчання в інклюзивному освітньому середовищі
- 58.Сутність поняття «педагогічна технологія».
- 59.Технологія індивідуалізації освітнього процесу.
- 60.Диференційоване викладання.
- 61.Традиційне інтенсивне навчання.
- 62.Кооперативне навчання.
- 63.Когнітивне навчання.
- 64.Проблемне навчання.
- 65.Проектне навчання.
- 66.Технології спільного викладання в інклюзивному класі.
- 67.Технології подолання навчальних і поведінкових труднощів.
- 68.Технології адаптації освітнього середовища.
- 69.Технологія оцінювання результатів інклюзивного навчання.
- 70.Оцінювання результатів навчання.
- 71.Функції оцінювання.
- 72.Об'єкти оцінювання.
- 73.Методи оцінювання.
- 74.Організаційні форми оцінювання.

	<p>75.Принципи оцінювання.</p> <p>76.Прийоми оцінювання.</p> <p>77.Портфоліо як інструмент оцінювання.</p> <p>78. Додаткові освітні послуги в інклюзивному освітньому середовищі.</p> <p>79.Сутність поняття «додаткові освітні послуги».</p> <p>80.Види психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових занять (послуг).</p> <p>81. Ритміка; логоритміка; лікувальна фізкультура в інклюзивному просторі.</p> <p>82.Розвиток мовлення в інклюзивному просторі.</p> <p>84.Соціально-побутове орієнтування в інклюзивному просторі.</p> <p>85.Корекція зору в інклюзивному просторі.</p> <p>86. Корекція розвитку в інклюзивному просторі.</p> <p>87. Анімалотерапія в інклюзивному просторі.</p> <p>89.Різновиди арт-терапевтичних послуг в інклюзивному просторі.</p> <p>90. Психогімнастика, монтессорі-терапія в інклюзивному просторі.</p>
Опитування	По завершенню курсу студентам надається анкету-опитник з метою оцінювання якості курсу.

ДОДАТОК
Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція,	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
-------------	---------------------------------	---	---	-----------------------	-------------------------

		самостійна, дискусія, групова робота)			
1.	Тема 1. Інклюзивна освіта як сфера відповідальності держави та громадянського суспільства. 1)Інклюзивна освіта :сутність, завдання та принципи. 2)Національне законодавство у сфері інклюзивної освіти.	Лекція, 2 год.	Рекомендована л-ра.Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції.	1 тиждень
2.	Тема 1. Інклюзивна освіта як сфера відповідальності держави та громадянського суспільства.	Практичне заняття, 2 год.	Рекомендована л-ра. Інтернет-ресурси	Розкрити питання: 1)Означення поняття інклюзії. 2).Сутність, завдання і принципи інклюзивної освіти. 3)Основні поняття курсу. 4) Функції, які виконує інклюзивна освіта. 5)Зв'язок навчальної дисципліни з суміжними курсами.	1 тиждень
3.	Тема 1. Інклюзивна освіта як сфера відповідальності держави та громадянського суспільства.	Практичне заняття,2 год.	Рекомендована л-ра.Інтернет-ресурси	Розкрити питання: Особливості професійної діяльності психолога в інклюзивному освітньому просторі	2 тиждень
4.	Тема 2. Зарубіжний досвід інклюзивної освіти.	Лекція, 2 год.	Рекомендована л-ра.Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції.	3 тиждень
5.	Тема2. Зарубіжний досвід інклюзивної освіти.	Практичне заняття, 2 год.	Рекомендована л-ра.Інтернет-ресурси	Розкрити питання 1.Механізми забезпечення	3тиждень

				інклюзивної освіти у міжнародних документах і законодавстві. 2. Досвід інклюзивної освіти у різних країнах.	
6.	Тема 2. Зарубіжний досвід інклюзивної освіти.	Практичне заняття, 2 год. Виконання індивідуального завдання.	Рекомендована л-ра, інтернет-ресурси	Висвітлити у наукових розвідках досвід інклюзивної освіти у різних країнах.	4 тиждень
7.	Тема 3. Державно-громадське управління інклюзивною освітою.	Лекція, 2 год.	Рекомендована л-ра. Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції	5 тиждень
8.	Тема 3. Державно-громадське управління інклюзивною освітою.	Практичне заняття, 2 год.	Рекомендована л-ра. Інтернет-ресурси	Розкрити питання: 1. Система управління інклюзивною освітою. 2. Деонтологія інклюзивної освіти.	5 тиждень
9.	Тема 3. Державно-громадське управління інклюзивною освітою.	Практичне заняття, 2 год. Виконання індивідуального завдання.	Рекомендована л-ра, інтернет-ресурси	Характеристика мережі закладів для дітей з особливими освітніми потребами за статусом і напрямками.	6 тиждень
10.	Тема 4. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти. 1. Діти з ООП: особливості психофізичного розвитку.	Лекція, 2 год.	Рекомендовани л-ра, Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції.	7 тиждень
11.	Тема 4. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти.	Практичне заняття, 2 год. Презентація. Робота у малих групах	Рекомендовани л-ра, Інтернет-ресурси	Розкрити питання: Технологія використання МКФ-ДП, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей для визначення особливих освітніх потреб.	7 тиждень

12.	Тема 4. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти.	Практичне заняття, 2 год. Виконання інд. завдань	Рекомендовани л-ра, Інтернет-ресурси	Соціалізація дитини з ООП: індивідуальний підхід та етапи соціалізації при різних нозологіях.	8тиждень
13.	Тема 5. Організація освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти.	Лекція, 2 год.	Рекомендовани л-ра, Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції	9тиждень
14.	Тема 5. Організація освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти.	Практичне заняття, 2 год. Презентація.	Рекомендовани л-ра, Інтернет-ресурси	Розкрити питання: Універсальний дизайн інклюзивного середовища.	9 тиждень
15.	Тема 5. Організація освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти.	Практичне заняття, 2 год.	Рекомендовани л-ра, Інтернет-ресурси	Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП.	10тиждень
16.	Тема 6. Індивідуальна програма розвитку дитини з ООП.	Лекція, 2 год.	Рекомендовани л-ра, Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції	11 тиждень
17.	Тема 6. Індивідуальна програма розвитку дитини з ООП.	Практичне заняття, 2 год.	Рекомендована л-ра. Інтернет-ресурси	Розкрити питання: 1. Етапи планування і впровадження ІПР. 2. Зміст поняття «індивідуальний навчальний план» та «індивідуальна навчальна програма».	11 тиждень
18.	Тема 6. Індивідуальна програма розвитку дитини з ООП.	Практичне заняття, 2 год. Індивідуальні	Рекомендовани л-ра, Інтернет-ресурси	Розробка індивідуальної програми розвитку дітей з різними нозологіями.	12тиждень

		завдання			
19.	Тема 7. Технологія навчання в інклюзивному освітньому середовищі.	Лекція, 2 год.	Рекомендовани л-ра, Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції	13 тиждень
20.	Тема 7. Технологія навчання в інклюзивному освітньому середовищі.	Практичне заняття, 2 год. Робота у групі.	Рекомендовани л-ра, Інтернет-ресурси	Розкрити питання 1. Технології спільного викладання в інклюзивному класі. 2. Технології подолання навчальних і поведінкових труднощів. 3. Технології адаптації освітнього середовища.	13 тиждень
21.	Тема 7. Технологія навчання в інклюзивному освітньому середовищі.	Практичне заняття, 2 год. Індивідуальні завдання.	Рекомендовани л-ра, Інтернет-ресурси	Розкрити питання: 1. Технологія оцінювання результатів інклюзивного навчання. 2. Оцінювання результатів навчання. 3. Функції оцінювання. 4. Об'єкти оцінювання. 5. Методи оцінювання. 6. Організаційні форми оцінювання. 7. Принципи оцінювання. 8. Прийоми оцінювання. 9. Портфоліо як інструмент оцінювання.	14 тиждень
22.	Тема 8. Додаткові освітні послуги в	Лекція, 2 год.	Рекомендовани	Опрацювати матеріали лекції	15 тиждень

	інклюзивному середовищі.		л-ра, Інтернет-ресурси		
23.	Тема 8. Додаткові освітні послуги в інклюзивному середовищі.	Практичне заняття, 2 год. Виконання групового проекту.	Рекомендовани л-ра, Інтернет-ресурси	Розкрити питання: 1. Сутність поняття «додаткові освітні послуги». 2. Види психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових занять (послуг).	15тиждень
24.	Тема 8. Додаткові освітні послуги в інклюзивному середовищі.	Практичне заняття, 2 год. Індивідуальні завдання	Рекомендовани л-ра, Інтернет-ресурси	Представити презентації на теми: 1. Ритміка; логоритміка; лікувальна фізкультура в інклюзивному просторі. 2. Розвиток мовлення в інклюзивному просторі. 3. Соціально-побутове орієнтування в інклюзивному просторі. 4. Корекція зору в інклюзивному просторі. 5. Корекція розвитку в інклюзивному просторі. 6. Анімалотерапія в інклюзивному просторі. 7. Різновиди арт-терапевтичних послуг в інклюзивному просторі. 8. Психогімнастика, 9. Монтессорі-терапія в інклюзивному просторі.	16тиждень
	Разом	48годин			

